

Cíklo 37.
11. sept.

Pomhaj Bóh!

Letník 14.
1904.

Sy-li spěval,
Pilnje džélat,
Strowja če
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napojo móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěvaš,
Swérne dželaš
Wšedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pôda,
Wokrew če!

F.

Serbiske njeđelske kopjeno.

Wudawa ho kózdu žobotu w Ssmolerjez knihicísciežerni w Budyschinje a je tam sa schtvrtoletnu pschedplatu 40 np. dostacj.

15. njeđela po svjatej Trojizi.

Mat. 19, 16.—24.

„Schto dyrbju ja dobre czinicž, so bých ja wěczne živjenje měl?“ to je dženja hischeze najwažniſhe praschenje. Wotmolwjenje je: Boleta a wera. Majwjozy ſebi jich myſli, so maja wobej. Ale ſhibuje ho naſcha wutroba woprawdze pschezo w poſnaczu ſwojich hréchow? Je ſebi pschezo wědomna, schto „wericž“ rěka? Duž tež dženja praschenje młodzenza: „schto ja hischeze potriebam?“ Wotmolwjenje ſa wſchitkach je to ſamo:

Jene je nuſne!

1. Schto je to jene?
2. Kaf dozpijem to jene?

„Dobry wucžerjo, schto dyrbju ja dobre czinicž, so bých ja wěczne živjenje měl?“ tač prascha ho bohaty, woſebny młodzenz. Tale naręcz ho Jefuſej njeſpodoba, pschetož wón cjuje, so jemu njeplacži jako jenickonarodženemu ſhynej Božemu, bjes hrécha, ale jenož jako wižomnemu miſchtrej; ale „dobry“ je jenož jedyn a ſo wón tole mјeno ſazkuži, budže młodzenz halle poſnacz, hdyz budže jeho wucžomnik. Ale młodzenz tola ſpodobanje psched Jefuſowymaj wocžomaj namaka, dokelž ſa wſchitkim ſteji, hacž ſchtož jemu bohatſtwo, powołanje, sprawnoſć poſticzeja. S wopredka móže tón knies wěſo na praschenje: „Schto dyrbju ja czinicž?“ jenož jene wotmolwjenje dacž, kiž na „czinicž“ wotmolwi: „Djerž kaſuje!“ Ale jako tón jemu wotmolwi: „To wſchitko ſym ja džeržał pschezo, kaž doľho na ſemi wutroby klapaja. To žedzenje

wot ſwojeje młodocze, ſchto ja hischeze potriebam?“ je ſa Jefuſa woſomik pschiſhoł, na to jene, ſchtož je nuſne, pokasacž, pschetož wón ſeſnaje wutrobu, kotraž cjuje: „Wſches džerženje piſmika ſalonja ja hischeze prawy njebudu.“

A to jene je naſch ſbóžnik ſam. Wón móže žedzenje młodzenzoweje wutroby ſtajicž, hdyz jeho ſi Wótzej w njebjeſbach wjedže, kiž psches ſwojeho jenickonarodženeho ſhyne wſchitko po ſbožu žedzozeje wutroby ſebi proſhyčz da, ſo býchu ſi jeho hnadneje ruki doſtali, ſchtož ſe ſwojim njeđospolnym czinjenjom ženje njeozpěja. Duž: „Chzechli bycž dokonjaný, dži a pschedaj, ſchtož ſamojeſch, a roſdaj to ſamo khudym ludžom, dha budjeſch ty měz ſchaz w njebjeſbach; a pschińdz a poj ſa mnú!“ To je jenicki pucž ſbóžny bycž: ſa Jefuſom hicž.

Kóžda ſprawna wutroba, kiž po ſbóžnoſci žada, to praschenje w ſebi njeſe: „Schto mam czinicž, ſo ſbóžny budu?“ A jej ho to ſamo wotmolwjenje doſtanje. Najprjedy: Djerž kaſuje! Djeržimy my je? Sſnano w najlepſchim padze mózeſch tež ty prajicž: „Ja njeſhym morik, ja njeſhym mandželſtvo ſamak.“ A hdyz mózeſch tež to wſchitko prajicž, w twojej wutrobje je tola hlož, kiž woła: mi je hischeze něſhto trjeba. Schto hischeze potriebaſch? Khudzi praja: „Deno ſo bých pjeneyſh a kublo měl, chyl pobožny a hódný bycž.“ Młodzenz mjeſeſche to wſchitko. A tola jemu něſhto pobrachowasche: mér ſi Bohom. Tón jemu ani bohatſtwo, ani dobre poczinki, ani nahladnoſć ſkicžicž njeſožachu. A tak budže pschezo, kaž doľho na ſemi wutroby klapaja. To žedzenje

móže jenož jedyn stajicž, siž k swojim wuežomnikam praji: Mér wam wostaju, swojí mér wam dawam. Tene je nusne, so w naszej khudobje k prawemu žóru bohatstwa džemý a s njeho czerpamy, schtož je nam trjeba.

2. Kaf dozpějemý to jene? Psches skutk wopora. Jesuš je młodzenzej prajil (Scht. 21): Czehodla ſebi wón runje tv žada? Wón mějeſche wjèle kublów — t. r. jeho wutroba wiſasche na tych kublach. W tym běſche ſe ſwětom ſwiaſany, duž dyrbjesche wopor pſchinjescz. Heward by ſo jemu pſchezo ſaſo po ſwěcze ſtyskało, po ſpodobnoſczech, kiz jemu bohatſtwo ſkiczesche. S dohom dyrbjesche pruha ſa młodzenza bycz, hacž běſche jemu njebeſke kralstwo woprawdze hlowna wěz. Wón w njej njewobſta. Žadanje: khudy bycz ſa tón ſwět, ſo by bohaty był ſa tamny, běſche jemu pſche wyſoſe.

To njetrjebaja pſchezo pjeney ſa kublo bycz, komuž by wotrjeknemý, ſo bychmy ſeſužowi wuežomnižy byli. Husto wſchak je mamon. Ale hdyz pjeney njeſbu, je ſhano czesczelakominoſcz, žadocziwoſcz, ſebicznoscz, ſchtož naſ wot Boha preč ežehnje — ſlaboſez ma kóždy, na kotrejž jeho wutroba wiſy, a hdyz dyrbni ſo ſam ſapręcz, je ſrudny. Teho dla je tak wjèle poſoježneho kſcheczijanſtwa mjes nami: wutroba je dželena. Wéru a jeje troſcht drje ſebi wutroba žada. Ale hdyz ſo wopor žada, krobloscz wery njedobžaha. Kaf pola naſ ſteji? „Tene je nusne.“ Wyſche wſchego dyrbni nam tón Sbóžnik ſtejcz, potom mamy to jene, ſchtož je nusne k naszej ſbóžnoſci. Hamjen.

Bože žohnowanje.

Wyſoki ſaſtojnif, kotrejž mějeſche wjèle pjeney ſarjadowacž, pocža ſo ſ pjeniežnymi ſpekuſiemi ſabjeracž, ſhubi tħazj a běſche njeſprawnym doſcz, ſo ſ zuſym kapitalom ſwoje njedostatki krywaſche. Tola tež jow mějeſche wón njeſbože, a jaſo bě hiſheče podarmo poſphytowal, ſebi někaf ſ nuſy wupomhač, bu jeho jebanſtwo wotkryte. Teho ſwójba njemějeſche žaneho ſefdača, ſo by domioze wudawki hižom dawno ſe ſamoženjom druhich ludzi placžachu, a potrjechi ju teho dla njeſbože cžim žalostniſcho. Derje běſche, ſo jeho mandžella tožamo ſažneje ſhmjercze dla njedocžaka; ale jeho njeſbožownej džesczí dyrbjeschtej widžecž, kaf poližija jejneju nana do jaſtwa wotwiedże, kotrejž bě pſches ſwoje hréchi mnogich wojich ſamoženje pſchinjefi. Młodscha džowka, luboſna njewiesta, dožiwi tu hľuboku hoſoſcz, ſo jejny ſlubjeny, město teho ſo budžiſche ſwoju wulzy ſrudženu njewiestu troſhtowal, ju bjeſwutrobnje wopuſchci. Podobne dyrbjeschtej wobej ſotſje ſe ſtrony něhdusýchich nanowých pſcheczelow naſhonicz, kotsiž běchu ſa čaſz ſboža jeho hóſty dom husto wophtowali, něklo paſ týmaj radu a pomožu potrjebnymaj holčkomaj žane ſlowo dželbracža njeſpſejaču.

Ale Bóh jej njewopuſchci. Dokelž žohnowanje ſemſkeho nana, tónle rjany namrěw k džesczā, njewobžedžeschtet, dha njebeſki ſwójcez wopuſchczenej do ſwojeho woſebiteho pſcheporuczeńſtwa pſchija. Horjo, ſ nanowym hréchom jimaj napołożene, ſlužesche jimaj ſa požohnowane domaphtanje; wonej wuknieschtej ſo modlicz a dželacž. W zuſym kraju, hdzež ſpýtaſchtej, ſebi existenzu ſažicž, ſbudži jimaj tón ſenj ſwérnych pſcheczelow, kotsiž tež, jako jeju ſrudnu podawiſnu ſhoniku, jej njewopuſchczechu. Wobej, něhdž we woſebnej nječinitoſci živej, ſhonischtej něklo ſnitskowne ſpoſoženie, kotrež kóždemu a woſebje ſranjenej duschi dželo wobražuje. Starscha ſotra namala w běhu čaſha požohnowane a roſſcherjene dželaniſchežo, a wopuſchczena njewiesta ſawda po lětach ſwoju ruku nadobnemu mužej, kotrehož charakter jej trajaze ſbože

sarucži, ſajkež w ſjenoczeńſtwe ſ něhduskim ſlubjenym ženje namala njebudžiſche, dokelž bych u ſo jeho hubjene ſamownoſcze tež byes horjeſcheho njeſboža poſdžiſho w mandželſtwe poſaſowaſe.

Man a džecži njeſku dželicž. Bóh starskich hréchi domaphta nad jich džecžimi, tole bibliſke ſlowo wobkhowa ſwoju wěrnoſcz. Ale tón ſenj ſo može poſleče do žohnowanja pſchewobročicž; pſchetož „hdzež je hréch ſo mózny ſčinił, tam je hnada hiſheče mózniſcha.“ (Romſt. 5, 20.)

F.

Pój ſa mnu!

(Matth. 19, 21.)

Hlóš: Jeſuš moja nadžiſa —.

Jeſuš wola: Sa mnu pój!
Saſlyſh ſeho hlóš, o duſcha;
Wopushež wſcho, wſmi kſchizil ſwój,
Sſlēduj ſa nim, kaž ſo ſluſcha;
Teno wón pucž k njeboj je,
Sbóžny tón, kiz ſa nim dže.

Duž ſlēdž ſa nim, kſcheczano,
Kiz cže taſle lubje proſhy;
Teho pucža njeboj ſo,
Sſyli ſprózny, wón cže noſy;
S cžernjow tebi róže ſtu,
Wostanjeſh pſchi Sbóžniku.

Sa nim ſlēduj we wěrje,
Njedaj ſej tu krónu rubicz;
S neje Khrysta prawdoſcz kſež,
Kaf mohl we njej ſbóžnoſcz ſhubicž?
Hnada wěrje wotanka
Junu wrota Salema.

Sa nim kroč we luboſeži,
Wón budž duſche horza žadocž;
Wo niežo njech njerodži,
Sbóžnik budž jej troſcht a radoſcz;
Mér, kiz ſwět dacž njemöže,
Dawa Jeſuš wutrobie.

Sa nim dži tež we horju,
Njeſkorž, hdyz ſo njeboj mróči;
Wón, twój wodžet k živjenju,
Junu ſbóžne čaſhy wróči
Tam, hdzež paſmy njebeſke
Khlódi ſčelu na tebi!

K. A. Fiedler.

Dobycze cžicheſe myſle.

W Něhdžezach bydleschtaj dwaj buraj, kotrejuž dworaj runje ſnapſchecža ſebi ležeschtaj. Wonaj běſchtaj w předadwſhim čaſku dobre ſuſodſtwo džeržaſloj, ale kaž ſo to tak husto ſtawa, čert běſche njerjad mjeſe woſyl, a ſ wutrobnego pſcheczelſtwa bě jere njeſpſcheczelſtwa naſtało, kotrež ſo wot jeneho ſe wſchej hídū poſhōſchowasche, wot druhého paſ ſ cžichim ſdychowanjom njeſeſche.

Tene ranje jedyn ſ njeju — kotrež, to cžitař hóſhy pſtnje — woſno wotewri a ſhadowasche, tak prawje ſradny we ſwójim Bóh, k njebeſkam horje. Duž ſtejſeſche ſuſod hižom lobrka kaž hajník, kotrež je ſo na čaſanu ſtuſil a jeno na prawy woſomik ſaka, ſo by bjeſſtrachocžiwej džiwinje derje ſaměrjeny wutſel do ſwoju ruku nadobnemu mužej, kotrehož charakter jej trajaze ſbože

„Ssužodže“, wón žem wołasche, „dženža w nožy bě ſo wasch
kón wottorhnýl a po pucžu wotſhal běžesche. Sa jeho popadžech
a do čzasacžneje hródze dowjedžech. Tam žebi po njeho džicže.
A wottorhnje-li ſo hishcze ras, ſčinju to runje ſažo tak.“ Pſchi
tym ſo wužmja a pomysli: „tón wulfel ſedžesche!“

Tón druhí khwilku mijelčesche, potom rjekn: „Sa po pravym
wo tym rěčecž nochzych a ſym to tež waschim wotrocžlam ſakafal,
ale ſnanou je lepje, ſo to wěſcze. Sa wcžerawſchim, jako běſchče
wý w měſcze, waschu kruwu na mojej lužy nadeňdzech a do wascheje
hródze wróčzo dowjedžech. A namakam-li ju ſažu, ſčinju jo
runje tak.“

S tym wón pſchecželne poſtrowi a ſo dō iſtwy naſad ſežeze.
Jako paſ pſched thěžu ſtupi, wuſlada tu ſužoda hižom ſe ſtruch-
liwymaj wocžomaj a zyle cžerwjeneho we woblicžu, kotrž jakota-
ſche: „Ssužodže, wý ſeže lepſhi dyžli ja. Na měſcze du a wot-
wjasam wascheho konja ſi čzasacžneje hródze.“

Duž wupſchestrje jemu druhí ruku napschecžo a džesche: „Sa
džě wjedžich, ſužodže, ſo wý tak ſle njeměnicže;“ bur ſawda ruku,
a ſi jenym učoženjom rukow je ſtare njepſchecželſtwo morwe a
wotſtronjene.

„Njedaj ſo ſtemu pſchewinycž, ale pſchewiň ty to ſle ſ dobrym“. (Romſk. 12, 21.)

F.

Rhērlusch.

Hloš: Sswěcze, rjenje wutwarjeny — .

Kóždy kſchecžan ſlyſchi radu
Wo kraleſtwje krafnoſcze,
A kaſ ſwoje ſubla hnady
Jeſuſ wſchitkim ſkiczuje. —
Hdyž paſ ſlyſcha jeho proſhyčž:
Dyrbiſch mój kſchij ſwěru noſhyčž,
Chzeſch-li mój bycž — dha wſchak tu
Mało jemu pſchipadnu.

Luboſnje wſchak klinči tebi:
Pójcze ſe mni, ſtyſkniwi!
Njedaſch paſ rad lubicž žebi:
Pſches te wrota cžéžne dži!
S wjeſ'лом cžrjoda ſa nim ſnowa,
Hdyž ſo Hosianna woła;
Tola žadyn do ſmjerze
Pſchewodžecž joh' njeseſhze.

Jeſuſej ſo ſwěru dodacž,
Teno dokelž Jeſuſ je,
A jom' woſu zyle poddacž,
Wěrjazy tu ſamože.
Hacž by měl ſo wſchego ſlěkacž,
A jom' dyrbjal wſchón troſtij cžěkacž,
Sswěrny hinaſ njepraji:
Tola budu pſchi tebi!

Sſwoje dla, o Rnježe, jeno
Ssy ty hódný luboſcze;
Teno twoje ſwiate mjeno
Snicži moje ſtyſkanje.
Sawutlitej cželo, duscha,
Wysche wſchoh' cže waži duscha.
Schtož tež ſhubju na ſemi.
Lepje nam'kam we tebi. —

Surij Bróſka.

Cžesč nana a macžer.

Tak rěka Boža pſchikafija, kž je nam kſchecžijanam data.
Tola wobledžbowachu ju tež někotre pohanske ludy w ſaſtarſkim
čažku hacž runjež Boha njeſnajachu a jeho ſlowo njemějachu.
Něchtoto wot Božeho podomſtwa běſche jim ſawostało: Boži ſakon
běſche jim do wutroby ſapiſany.

Diagoraſ, hrjekſti muž, rodženy na kupyje Rhoduſu, mějefche
tſjoch ſynow, kotržiž we wſchelakich čeſlých wuſchiknoſcžach ſwu-
čowasche. A dyrbí ſo ſpomnicž, ſo jemu dobytſ, laſrinowu wěnž,
pſchi jich olympiſkých hrach doſta. Tajke olympiſke hry wobsta-
wachu paſ w tym, ſo pſchi wo wjetu běhachu, abo na konjach
jěhachu, a we wſchelkém ſkafanju, mjetanju, w ſam a ſam běženju
jedyn druhého pſhemóz a pſchetrjehicž pytachu. (1. Kor. 9,
24—27.)

W tajichle wuſchiknoſcžach bě ſtarý Diagoraſ ſwojich ſynow
roſwuežował a běchu ſo tak wudoknjeli, ſo wſchitzý tſjo na jenym
dnju krónu dobyčež, laſrjenzowe wěnzy, doſtachu. To paſ bě naj-
wyſchicha čeſcž, kotrž móžesche dobywař pola ſtarých Hrjekow do-
ſtačž, a pſchesche niž jeno jeho ſameho, ale tež jeho pſchecželov,
jeho město a zylu krajinu, w kotrejž bydlesche.

Jako běchu nětko cži tſjo ſynojo tajke wěnzy doſtali, ſkladžechu
je na ſchědiwu hlowu ſwojeho ſtareho nana, ſo by ta čeſcž jeho
byla, poſběhnychu jeho na ſwoje ramjenja a noschachu jeho tak
pſched ludom woſolo, ſo by jeho zyla ſhromadžiſna widžala.
Wſchitzý pſchivyslachu Diagoraſej, kž ma tajich džakownych ſynow,
a khwalachu jeho a džachu: Diagoraſo, ty njemžesč ſanu wjetſchu
čeſcž wjazý doſtačž na ſemi; ſchtóž je tajku čeſcž žnjal, kaž ty,
móže ſi wjeholom wumrjecž.

Tak ežinachu pohanske džecži! O, ſo běchu kſchecžijanske
w čeſeženju ſtarſcheju ſo wot nich pſchetrjehicž njedale. — Cžesč
nana a macžer ſe ſlutkom. Sir. 3, 9.

Džecžo jateho.

(Skónčenje.)

„Chzeſče, ſo běchmy ju ſi wam puſchecžili?“ praſhesche ſo
wobledžbowat̄, kž bě dotal ſa nimaj ſchol.

Hawſhtyn pſchikych wocži ſi rukomaj a cžiche „haj“ wužuny
ſo ſe ſežehujeneju hubow. Faſtivonik wotewri cžežke durje a
puſchczi holicžo nutš. Saty wobjimasche ſe ſeſpinanthmaj rukomaj
ſwoju džowku, tak ſo pſchi tym jeho puta ſchězercžachu.

„Nanko!“ — „Hanka!“ — klinčesche tu w čeſným jaſtwje.
Potom bě doſlo ſlyſhecz jenož cžichi placž. Skónčenje poſběže
jath hlowu ſwojeje džowecžicži, kotrejž rjane ſudzerje na jeho
wutrobu padachu; o kaſ ſtrachnje ſchězercžachu pſchi tym jeho
rjecžash! — a hladasche jej do wocži. Khwilu ſdasche ſo nje-
wěſtý bycž, potom ju woſchi a naſloni hlowu pod jeje wažnym
luboſcepołnym poſladnjenjom.

„Hanka, cžežko dla ſy ſem pſchischla?“

„Chžich waz widžecž, nanko, a hlowa džecža wotpocžowasche
na wutrobie jateho.

„Kaſ je cži móžno bylo, ſo ſy ſem pſchischla? Njedžiwaj,
Hanka, na kſchipot, pſchetož tam ſawjeraja — poſdžiſho pſchindžeja
ſažo a puſchcza cže won. — Kaſ ſy ſem pſchischla?“

„Pſchi.“

„Tak daſolo?“

„Haj, nanko!“

Nicžo njeběſche ſlyſhecz, jenož ſchězercženje rjecžasow, dokelž
jath ſwoje džecžo kružiſho ſi wutrobie pſchiloži.

„Kaſ ſy wopuſchecžila — Hanka — ſwoju macžerku?“

Cžiſche a bojaſnje wuprají to praſhenje a žana wotmolwa

